

Maria Alberdi Barinaga
Berriz, Bizkaia (1930)

Aurkibidea

Biografia

Sallobente-Mendibil auzoko Lariz baserrikoa. Bederatzi neba-arrebatan nagusiena. Berrizko antzinako kontuak jasotzeko egin zitzaion elkarrizketa 2006an.

Zintak

BRZ-060

- **Proiektua:** Antxinako Berriz. Bizimodua eta ohiturak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Gerenabarrena, Maite
- **Data:** 2006-01-01
- **Iraupena:** 84 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne
- **Emalea:** Gerenabarrena, Maite

Pasarteak

1. Angel Alberdi, aitaita, alkate izandakoa

- **Erref:** BRZ-060/005
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:08:47. **Bukatu:** 00:10:52
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Berrizko alkatea izan zen bere aitaita, Angel Alberdi Narbaiza. Baserrietan labaderoak ipini zituen berak. Alkate zela, frontoia egiteko proiektua zeukan baina "behetarrekin" gorabeherak izan zituen.

2. Baserria erre zenekoa

- **Erref:** BRZ-060/009
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:18:17. **Bukatu:** 00:20:36
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:

1941ean baserria erre zenekoa kontatzen du.

3. Lizarra atarian eta gurutzea eta ur bedeinkatua logeletan

- **Erref:** BRZ-060/012
- **Iraupena:** 0:03:09. **Hasi:** 00:23:52. **Bukatu:** 00:27:01
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

San Juan egunean atarian lizarra ipintzen zuten, san juan loreekin eta larrosekin apainduta. Hurrengo San juanetarako gorde egiten ziren, San Juan bezperan erretzeko. Logeletan gurutzea eta ur bedeinkatua ipintzen ziren.

4. Sukaldeko tresnak

- **Erref:** BRZ-060/014
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:27:41. **Bukatu:** 00:29:18
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Errezoak amamak bideratzen zituen. Mahaian ze tresna izaten zituzten kontatzen du: portzelanazko edalontziak, lurrezko platerak... Lapikoak zelakoak ziren kontatzen du.

5. Babak, porruak eta garbantzauak

- **Erref:** BRZ-060/015
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:29:18. **Bukatu:** 00:30:35
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Baba lapikoa jaten zuten egunerokoan, azekin. Gauez, baba zuriak edo porruak jaten zituzten. Domeketan, berriz, garbantzauak okelarekin. Bilbotik sastrea joaten zen jendeari trajeak egitera.

6. Ama jostuna zen eta umeentzat arropak josten zituen

- **Erref:** BRZ-060/016
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:30:35. **Bukatu:** 00:32:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Sastreak, jostunak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Bere ama jostuna zen. Alfa markako josteko makina zeukan. Eibarko denda batekoak oihal txatalak gordetzen zizkion eta umeentzako arropak egiten zituen horiekin. Mutikoen frakek irekidura bat izaten zuten, kaka egiteko. Neskek kulero luzeak izaten zituzten.

7. Doktrina eta mutualitatea

- **Erref:** BRZ-060/022
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:40:42. **Bukatu:** 00:42:49
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Doktrina

Laburpena:

Doktrina txikia euskaraz egin zuten, baina gerra garaian debekatu egin zuten. Berrizko Felipe Alberdi alkateak jende asko fusilatze baimena eman zuela dio. Domeketan doktrina ikastera joaten ziren. Mutualitatea zer zen azaltzen du.

8. Gerra aurretik eskolan euskaraz

- **Erref:** BRZ-060/024
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:43:21. **Bukatu:** 00:45:21
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Gerra aurretik euskaraz ikasten zuten; ondoren, berriz, erdaraz. Etxe denetan zegoen moja edo fraideren bat. Eskolako ikasgaiak azaltzen ditu.

9. Dotea eta arreo a neska zein mutilentzat

- **Erref:** BRZ-060/027
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:48:06. **Bukatu:** 00:50:54
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Dotea ematen zitzaaien etxetik kanpora ezkontzen zirenei. Ehun erreal izaten ziren. Neskei arreo a egiten zitzaaien. Mutilek ez bazuten etxea oinordean hartzen, neskek hartzen zuten. Beltzez ezkondu zen bera. Mutilei ere arreo a egiten zitzaaien.

10. Beraien ezkontzari buruzkoak

- **Erref:** BRZ-060/029
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:51:05. **Bukatu:** 00:52:25
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Pedro Juan jatetxean bere ezkontzako menua zelakoa izan zen azaltzen du. Osaba-izekoak gonbidatzen ziren. Madrilera joan ziren bidaian, hegazkinez.

11. Erromeriko soinujoleak

- **Erref:** BRZ-060/030
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:52:25. **Bukatu:** 00:54:15
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Olakuetako erromeriara joaten ziren; gero Durangora joaten hasi ziren, zinemara. Benito eta Txokolo izaten ziren soinujoleak, eibartarrak. Gerran fusilatu zituztenak aipatzen ditu.

12. Herriko lanbide zaharrak

- **Erref:** BRZ-060/033
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:56:55. **Bukatu:** 00:59:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lanbideak » Antzinako lanbideak

Laburpena:

Trapuzko panpinak, kopinak, izaten zituen. Lanbide zaharrak aipatzen ditu. Hargina nor zen azaltzen du. Sasimedikuengana ezkutuan joan behar izaten ziren.

13. Berrizko baserriak

- **Erref:** BRZ-060/034
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:59:00. **Bukatu:** 01:01:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Berrizko baserriak izendatzen ditu.

14. Berrizko errota

- **Erref:** BRZ-060/035
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 01:01:42. **Bukatu:** 01:02:33
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

Berrizko erroten izenak esaten ditu. Ogia etxean egiten zuten.

15. Aitaita alkate zela egindako eskolak

- **Erref:** BRZ-060/036
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 01:02:33. **Bukatu:** 01:03:48
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Bere aitaita alkate zela, zazpi eskola eraiki zituzten. Non zeuden azaltzen du.

16. Harreman ona markesarekin

- **Erref:** BRZ-060/037
- **Iraupena:** 0:02:44. **Hasi:** 01:03:48. **Bukatu:** 01:06:32
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

Markesarekin harreman ona izan zuela dio. Haren alabak Maria Teresa eta Mercedes ziren. Aititari tornuan erakutsi zienaren berri ematen du. Etxea erre zenean, argazki asko galdu zituzten.

17. Markesaren ezkontza

- **Erref:** BRZ-060/038
- **Iraupena:** 0:04:08. **Hasi:** 01:06:32. **Bukatu:** 01:10:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Markesa, Caro, Berrizen ezkondu zen. Ezkontza ikusgarria izan zela dio. Bere amamaren ahizpa bat neskame egon zen markesarenean. Gerrra garaian, alemaniarrek egon ziren markesarenean eta amak arropak konpondu zizkien. Patakon izeneko bat aipatzen du.

18. Fusilatzetik libratutakoak

- **Erref:** BRZ-060/042
- **Iraupena:** 0:03:17. **Hasi:** 01:19:13. **Bukatu:** 01:22:30
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Beraien osaba bat markesarengana joan zen eta haren kontaktu batzuen bitartez, berriztarren fusilamenduak geratzea lortu zuen. Felipe Alberdiri eta Evaristori buruzkoak aipatzen ditu.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-06-12

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com